

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ӘБСӘЛӘМ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

№12

20 июль 2023 ел

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы
Әбсәләм авыл жирлегендә гражданнар
мөрәҗәгатьләрен һәм гражданнарны шәхси кабул
итүне карау тәртибе һәм вакытлары турында
нигезләмәне раслау хакында

2003 елның 6 октябрендәге «Россия Федерациясенә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»ғы 131-ФЗ санлы Федераль закон, 1994 елның 8 маенданы «Россия Федерациясе сенаторының статусы һәм Россия Федерациясе Федераль Собраниесе Дәүләт Думасы депутаты статусы турында»ғы З-ФЗ санлы Федерал закон, 2006 елның 2 маенданы «Россия Федерациясенә гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында»ғы 59-ФЗ санлы Федераль закон, 2004 елның 28 июлендәге «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында»ғы 45-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы, 2003 елның 12 маенданы «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында»ғы 16-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Әбсәләм авыл жирлеге Советы, карап итте:

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Әбсәләм авыл жирлегендә гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау һәм гражданнарны шәхси кабул иту тәртибе һәм вакытлары турында күштәндәгы нигезләмәне расларга.
2. Әлеге каарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми Порталында түбәндәге электрон адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru/> һәм Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы сайтында Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнарының Бердәм «Рәсми Татарстан» порталын «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникация чeltәрендә түбәндәге электрон адрес буенча урнаштырырга: <http://jutaza.tatarstan.ru/>.
3. Әлеге карап рәсми рәвештә басылып чыккан көннән үз көченә керә.
4. Әлеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны үз өстемдә калдырам

Әбсәләм авыл жирлеге башлыгы:

Г.В.Кубашева

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы
Әбсәләм авыл жирлегенең 2023 елның 20 июлендәгө¹
12 санлы карарына күшүмтә

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы
Әбсәләм авыл жирлегендә гражданнар мөрәжәгатьләрен карау һәм
гражданнарны шәхси кабул итү тәртибе һәм вакытлары турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмәнең гамәлдә булуы, федераль конституцион законнарда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә каралырга тиешле мөрәжәгатьләрдән тыш, гражданнарның барлык мөрәжәгатьләренә дә кагыла.,

1.2. Әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән гражданнарның жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар мөрәжәгатьләрен карау тәртибе күрсәтелгән органнар, вазыйфаи затлар тарафыннан гражданнар берләшмәләренең, шул исәптән юридик затларның мөрәжәгатьләрен карауга бәйле хокук мөнәсәбәтләренә, шулай ук гражданнар, гражданнар берләшмәләренең, шул исәптән муниципаль учреждениеләрнен, башка оешмаларның һәм аларның вазыйфаи затларының мөрәжәгатьләрен карауга бәйле хокук мөнәсәбәтләренә кагыла.

1.3. Һәр граждан шәхсән яки үз вәкиле аша мөрәжәгать итәргә, шулай ук шәхси һәм коллектив мөрәжәгатьләрне, шул исәптән гражданнар берләшмәләренең, шул исәптән юридик затларның, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районнының жирле үзидарә органнарына, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районнының Байраки-Тамак авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына мөрәжәгатьләрен жибәрергә хокуклы.

1.4. Гражданнар ирекле һәм ирекле мөрәжәгать итү хокукун гамәлгә ашыра. Мөрәжәгать итү хокукун гамәлгә ашыру башка кешеләрнен хокукларын һәм ирекләрен бозмаска тиеш.

1.5. Гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау бушлай башкарыла.

1.6. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төп төшенчәләр 2006 елның 2 маенданы «Россия Федерациясе гражданнары мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында»ғы 59-ФЗ санлы Федераль закон һәм 2003 елның 12 маенданы «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәжәгатьләре турында»ғы 16-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән мәгънәләрдә кулланыла.

1.7. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районнының Әбсәләм авыл жирлегенең жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар үз компетенцияләре чикләрендә гражданнар мөрәжәгатьләрен кабул итәргә, аларны 2006 елның 02 маенданы «Россия Федерациясе гражданнарының мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында»ғы 59-ФЗ санлы Федераль законда (алга таба - Федераль закон) 2003 елның 12 маенданы «Татарстан Республикасында гражданнарның мөрәжәгатьләре турында»ғы 16-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы (алга таба - Татарстан Республикасы Законы) һәм әлеге Нигезләмә белән карарга, тиешле чаралар күрергә, мотивлаштырылган жаваплар бирергә тиеш.

2. Гражданнарың мөрәжәгатьләрен карау эшен оештыру

2.1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районның Әбсәләм авыл жирлегенең жирле үзидарә органнары (алга таба - жирле үзидарә органнары) һәм Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районның жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары (алга таба - вазыйфаи затлар) гражданның мөрәжәгатьләрен карау буенча эшне оештырырга, мөрәжәгатьләрене объектив, һәръяклап һәм үз вакытында карауны, гражданның мөрәжәгатьләренең асылы буенча караплар кабул итәргә хокуклы вазыйфаи затлар тарафыннан гражданның шәхсән кабул итүне тәэмин итәргә тиеш.

2.2. Гражданның мөрәжәгатьләре буенча эшләр башка эш башкаручылардан аерым алыш барыла.

2.3. Жирле үзидарә органнарына һәм вазыйфаи затларга яисә телдән рәвештә бәян ителгән барлык мөрәжәгатьләр, шәхси кабул итүдә, шулай ук почта, телефакс, телеграф яисә башка юл белән алынган гражданның мөрәжәгатьләре билгеләнгән тәртиптә теркәлә.

2.4. Язма мөрәжәгать жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затка кергән вакыттан алыш өч көн эчендә мәжбүри теркәләргә тиеш.

2.5. Жирле үзидарә органнары эшчәнлекләре тиешле нигезләмәләр белән билгеләнә торган максус төзелгән структур булекчәләр яисә максус билгеләнгән затлар аша гражданның мөрәжәгатьләрен кабул итүне оештыра.

3. Гражданның мөрәжәгатьләре буенча эш ведомствосы

3.1. Граждан язма мөрәжәгатьне мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кергән органга яисә вазыйфаи затка жибәрә.

3.2. Гражданнарың мөрәжәгатьләре жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар тарафыннан үз компетенцияләре нигезендә карала.

3.3. Әлеге жирле үзидарәнен әлеге органы яисә вазыйфаи зат компетенциясенә кермәгән мәсьәләләрне үз эченә алган язма мөрәжәгать Федераль законның 11 маддәсендәге 4 өлешендә һәм Татарстан Республикасы Законының 4 маддәсендәге 4 өлешендә күрсәтелгән очраклардан тыш, мөрәжәгать юллаган граждандың хәбәр итеп, мөрәжәгать юллаган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кергән тиешле органга яисә тиешле вазыйфаи затка теркәлгән көннән алыш жиде көн эчендә юллана.

3.4. Язма мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү берничә дәүләт органы, жирле үзидарә органнары яисә вазыйфаи затлар компетенциясенә кергән очракта, мөрәжәгать күчермәсе теркәлгән көннән алыш жиде көн эчендә тиешле дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына яисә тиешле вазыйфаи затларга жибәрелә.

3.4. Шикаятында карапга карапга шикаять бирелә торган дәүләт органына, жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затка жибәрү тыела.

3.5. Әлеге Нигезләмәнен 3.4 пунктында каралган тыю нигезендә мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә керә торган дәүләт органына, жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затка шикаятын жибәрү мөмкин булмаса, шикаять гражданинга билгеләнгән тәртиптә тиешле карапга яисә гамәл кылмаска (гамәл кылмаска) дәгъва белдерү хокукын аңлатып кайта.

4. Мөрәжәгатьне караганда гражданның хокуклары

4.1. Жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат мөрәжәгатен караганда, граждан түбәндәгеләргә хокуклы:

1) мөрәжәгатьне караучы затка шәхсән дәлилләр бәян итәргә;

2) жирле үзидарә органының яисә тиешле вазыйфай затның тиешле структур бүлекчәсендә язма мөрәжәгатьне теркәү турында телдән (шул исәптән телефоннан) яисә электрон рәвештә мәгълумат, шулай ук аны карау сроклары турында мәгълумат алыша;

3) мөрәжәгатьне кабул иткән органының вәкаләтле заты (вазыйфай заты) мөрәжәгатьне кабул иткән органының вәкаләтле заты (вазыйфай заты) мөрәжәгатьнең икенче нөхсәндә имзаны кую юлы белән язма мөрәжәгатьне кабул иту факты таныклыгына;

4) өстәмә документлар һәм материаллар тапшырырга йә аларны теркәү турындагы үтенеч белән, шул исәптән электрон рәвештә мөрәжәгать итәргә;

5) башка затларның хокукларына, ирекләренә һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылмаса һәм күрсәтелгән документларда һәм материалларда дәүләт яисә федераль закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр булмаса, мөрәжәгатьне карауга кагылышлы документлар һәм материаллар белән танышырга;

6) Федераль законның 11 маддәсендә һәм Татарстан Республикасы Законының 4 маддәсендә күрсәтелгән очраклардан тыш, мөрәжәгать итеп куелган сорауларның асылы буенча язмача җавап алыша;

6) Федераль законның 11 маддәсендәгэ 5.1 өлешендә һәм Татарстан Республикасы Законының 4 маддәсендәгэ 5.1 өлешендә караптакта, аны бирү турындагы мөрәжәгать нигезендә - язмача мөрәжәгатьне жирле үзидарә органына яисә мөрәжәгатьтә қуелган мәсьәләләрне хәл иту компетенциясенә керә торган вазыйфай затка яңадан адреслау турында хәбәрнамә;

7) Россия Федерациисе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм (яисә) суд тәртибендә мөрәжәгатьне карауга бәйле рәвештә мөрәжәгать иту буенча кабул ителгән карарга яисә гамәлләргә (гамәл кылмауга) шикаять белән мөрәжәгать итәргә;

8) мөрәжәгатьне карауны туктату турында гариза белән мөрәжәгать итәргә.

4.2. Гражданнар жирле үзидарә органнарына һәм Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә, туган телдә яисә Россия Федерациисе халыкларының үзләре белгән теләсә кайсы телендә вазыйфай затларга мөрәжәгать итәргә хокуклы. Тәкъдимнәргә, гаризаларга, шикаятьләргә җаваплар мөрәжәгать иту телендә бирелә. Мөрәжәгать телендә җавап бирү мөмкин булмаган очракта, Татарстан Республикасының дәүләт телләре кулланыла.

5. Гражданның мөрәжәгатенә бәйле рәвештә гражданның иминлеге гарантияләре

5.1. Күрсәтелгән органнар яисә вазыйфай зат эшчәнлеген тәнкыйтләп йә үз хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен йә башка затларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торғызу яисә яклау максатларында гражданы жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка мөрәжәгать итүгә бәйле рәвештә эзәрлекләү тыела.

5.2. Мөрәжәгатьне караганда, мөрәжәгатьтәге белешмәләрне, шулай ук гражданың шәхси тормышына кагылышлы белешмәләрне аның ризалыгыннан башка тарату рәхсәт ителми. Мөрәжәгатьтәге белешмәләрне фаш иту, язма мөрәжәгатьтә қуелган мәсьәләләрне хәл иту компетенциясенә керә торган дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка җибәрү булып тормый.

6. Язма мөрәжәгатькә таләпләр

6.1. Граждан үзенең язма мөрәжәгатендә мәжбүри тәртиптә йә язма мөрәжәгатьне, йә тиешле вазыйфай затның фамилиясен, исемен, атасының исемен, йә тиешле затның вазыйфасын, шулай ук үз фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңғысы - булган очракта), почта адресын күрсәтә, аның буенча жавап жибәрелергә тиеш, мөрәжәгатьне яңадан адреслау турында хәбернамә, тәкъдимнәрнең, гаризаларның яисә шикаятын берген ойындың бәяни итә, шәхси имзаны һәм датаны күя.

6.2. Кирәк булган очракта, үзенең дәлилләрен раслаган очракта, граждан язма мөрәжәгатькә документлар һәм материаллар йә аларның күчермәләрен язып күя.

6.3. Электрон документ рәвешендә жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка кергән мөрәжәгать Федераль законда һәм Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш. Мөрәжәгаттә граждан үзенең фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңғысы - булган очракта), электрон почта адресын мәжбүри рәвештә күрсәтә, аның буенча жавап жибәрелергә тиеш, мөрәжәгатьне яңадан адреслау турында хәбернамә. Граждан мондый мөрәжәгатькә электрон формадагы кирәkle документларны һәм материалларны күшүп бирергә хокуклы.

7. Мөрәжәгатьне карауга кабул итүнең мәжбүрилеге

7.1. Жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка үз компетенцияләре нигезендә кергән мөрәжәгать мәжбүри каралырга тиеш.

7.2. Мөрәжәгатьне караучы жирле үзидарә органы яисә вазыйфай зат кирәк булган очракта, аны урынга чыгып карау белән тәэммин итә ала..

8. Мөрәжәгатьне карау

8.1. Жирле үзидарә органы яисә вазыйфай зат:

1) мөрәжәгатьне жибәргән граждан катнашында - объектив, һәрьяклап һәм үз вакытында карауны тәэммин итә;

2) башка дәүләт органнарындагы, жирле үзидарә органнарындагы һәм башка вазыйфай затлардагы мөрәжәгатында карау өчен кирәkle документларны һәм материалларны, судлардан, алдан тикшерү органнарыннан тыш, соратып ала;

3) гражданың бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатында торғызуға яисә яклауга юнәлдерелгән чаралар күрә;

4) Федераль законның 11 маддәсендә һәм Татарстан Республикасы Законының 4 маддәсендә күрсәтелгән очраклардан тыш, мөрәжәгаттә куелган сорауларның асылы буенча язмача жавап бирә;

5) гражданга аның мөрәжәгатенең башка дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә башка вазыйфай затка үз компетенцияләре нигезендә карауга жибәрелүе турында хәбәр итә.

8.2. Жирле үзидарә органы яисә вазыйфай зат билгеләнгән тәртиптә дәүләт органының, жирле үзидарә органының яисә мөрәжәгатьне караучы вазыйфай затның мөрәжәгатьне карау өчен кирәkle документларны һәм материалларны, дәүләт яисә федераль закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр булган документлардан һәм материаллардан тыш, 15 көн эчендә тапшырырга тиеш.

8.3. Мөрәжәгатькә жавап жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфай зат яисә шунда вәкаләтле зат тарафыннан имзалана.

8.4. Мөрәжәгатькә жавап жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка электрон документ рәвешендә килгән мөрәжәгаттә күрсәтелгән электрон почта адресы буенча һәм жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка язма рәвештә килгән мөрәжәгаттә күрсәтелгән почта адресы буенча электрон документ рәвешендә

жибәрелә. Моннан тыш, тәкъдим, гариза яисә шикаять булган, билгесез затлар даирәсе мәнфәгатьләренә кагыла торган жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка кергән мөрәҗәгатькә, аерым алганды, билгесез затлар даирәсенә карата чыгарылган суд каарына шикаять бирелә торган мөрәҗәгатькә, шул исәптән суд каарына шикаять белдерү тәртибенә жавап итеп, Федераль законның 6 маддәсендәге 2 өлеше һәм Татарстан Республикасы Законының 9 маддәсендәге 2 өлеше таләпләре үтәлгән килеш, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районнының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында урнаштырылырга мөмкин.

9. Язма мөрәҗәгатьне карау вакытлары

9.1. Жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка үз компетенцияләре нигезендә кергән язма мөрәҗәгать язма мөрәҗәгатьне теркәгән көннән соң 30 көн эчендә карала.

9.2. Аерым очракларда, шулай ук Федераль законның 10 статьясындагы 2 өлешендә һәм ТР Законының 10 статьясындагы 1 өлешендә каралган сорауны жибәргән очракта, жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфаи зат йә шуңа вәкаләтле зат мөрәҗәгатьне жибәргән гражданы карау срокын озайту турында хәбәр итеп, мөрәҗәгатьне караган гражданы карау срокын 30 көннән дә артыкка озайтырга хокуклы.

10. Коррупциячел юнәлешле фактлар буенча гражданнар мөрәҗәгатьләре белән эшләү тәртибе

10.1. 2008 елның 25 декабрендәге “Коррупциягә каршы тору турында”гы 273-ФЗ санлы Федераль закон һәм 2006 елның 04 маендан “Татарстан Республикасында коррупциягә каршы тору турында”гы 34-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә гражданнар жирле үзидарә органнарына һәм жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына коррупция юнәлеше фактлары буенча мөрәҗәгатьләр жибәрергә хокуклы.

10.2. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнарының мөрәҗәгатьләре коррупция һәм янап куркытып алу фактлары, гражданнарының хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен кысу, хезмәт тәртибенә таләпләрне бозу, шулай ук хезмәт урыныннан явызларча файдалану билгеләре булган башка гамәлләр кылу турында белешмәләрне үз эченә ала.

10.3. Кергән мөрәҗәгатьтә әзер, кылыша торган яисә камилләштерелгән хокукка каршы гамәлләр турында, шулай ук аны эшләүче яисә башкарған зат турында белешмәләр булган очракта, мондый мөрәҗәгать хокук саклау органнарына үз компетенцияләре нигезендә жибәрелә.

10.4. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнар мөрәҗәгатьләре белән эшләүче вазыйфаи затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә хезмәт мәгълүматының һәм конфиденциаль характердагы белешмәләрнең сакланышы өчен билгеләнгән тәртиптә шәхсән жаваплы булалар.

10.5. Жирле үзидарә органнарына һәм вазыйфаи затларга кергән коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнарының мөрәҗәгатьләре әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш.

11. Гражданнарыны шәхси кабул иту

11.1. Жирле үзидарә органнарында гражданнары шәхси кабул итү аларның житәкчеләре һәм шуңа вәкаләтле затлар тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турындагы мәгълүмат гражданнар игътибарына житкерелә.

Язын һәм сәгатьләрен кабул итү өчен билгеләнгән кабул итү урыны, гражданнары кабул итүне әзерләү өчен жаваплы вазыйфаи затларның контактлы телефоннары турындагы мәгълүмат «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәре аша гражданнарга житкерелә. Күрсәтелгән мәгълүмат шулай ук жирле үзидарә органнары биналарында һәркем файдалана алышлык урыннарда урнаштырыла.

11.2. Кабул итүгә язылган һәр гражданга шәхси кабул итү карточкасы (әлеге Нигезләмәгә 1 нче күшүмтада билгеләнгән форма) тутырыла, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) мәрәжәгать итүченең фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (булган очракта);
- 2) аның яшәү урыны адресы;
- 3) кабул итүне алыш баручы вазыйфаи затның фамилиясе;
- 4) кирәклө башка белешмәләр.

11.3. Шәхси кабул иткәндә граждан аның шәхесен таныклый торган документ күрсәтә.

11.4. Телдән мәрәжәгатьнең эчтәлеге гражданың шәхси кабул итү карточкасына кертелә. Телдән мәрәжәгатьтә бәян ителгән фактлар һәм хәлләр ачык күренеп тора һәм өстәмә тикшерүне таләп итми торган очракта, гражданың ризалыгы белән мәрәжәгать итүгә шәхси кабул итү барышында телдән жавап бирелергә мөмкин, бу хакта гражданың шәхси кабул итү карточкасында язу эшләнә. Калган очракларда мәрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язмача жавап бирелә.

11.5. Шәхси кабул итү барышында кабул ителгән язма мәрәжәгать Федераль законда һәм Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртиптә теркәлергә һәм карауга тиеш.

11.6. Мәрәжәгатьтә хәл итү жирле үзидарә органының яисә вазыйфаи затның әлеге компетенциясенә керми торган мәсьәләләр булган очракта, гражданга кая һәм нинди тәртиптә мәрәжәгать итәргә кирәклеге турында аңлатма бирелә.

11.7. Шәхси кабул итү барышында гражданга, әгәр эләгрәк мәрәжәгать итүдә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча жавап бирелгән булса, алга таба мәрәжәгатьне караудан баш тартырга мөмкин.

11.8. Гражданнары шәхси кабул итү өчен билгеләнгән көннәрдә һәм сәгатьләрдә жирле үзидарә органнарында беренче чираттагы шәхси кабул итүгә хокукка түбәндәгеләр ия:

- 1) I, II төркем инвалилар һәм (яисә) аларның законлы вәкилләре (ата-аналарның, уллыкка алучыларның, опекун яисә попечитель);
- 2) Бөек Ватан сугышы ветераннары, Россия Федерациисе Геройлары, Советлар Союзы Геройлары, Дан орденының тулы кавалерлары, Социалистик Хезмәт Геройлары, Россия Федерациисе Хезмәт Геройлары, сугышчан хәрәкәтләр ветераннары;
- 3) махсус хәрби операциядә катнашучы һәм махсус хәрби операциядә катнашучы һәм катнашкан гражданнар (гаилә әгъзалары);

4) инвалид балалар, ятим балалар, ата-ана тәрбиясенниән мәхрум калган балалар, ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясенниән мәхрум калган балалар исәбендәге затлар, шулай ук аларның законлы вәкилләре һәм, әгәр алар мондый балаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итүгә һәм яклауга бәйле мәсьәләләр буенча мөрәҗәгать итсәләр;

5) өч яшькә кадәрге балалар белән очрашуга килгән гражданнар.

11.9. Беренче чираттагы шәхси кабул итүгә хокукка берьюлы берничә граждан ия булса, күрсәтелгән гражданнарны кабул итү аларның шәхси кабул итүгә килү тәртибендә гамәлгә ашырыла.

11.10. Элеге Нигезләмәнең 10.8 пунктында күрсәтелгән гражданнар шәхсән кабул иткәндә, аларны беренче чиратта шәхси кабул итүгә хокукны раслый торган документ күрсәтәләр.

12. Мөрәҗәгатьләрне карау тәртибенең үтәлешен тикшереп тору

12.1. Жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар үз вәкаләтләре чикләрендә мөрәҗәгатьләрне карау тәртибенең һәм срокларының үтәлешен, мөрәҗәгатьләргә язма җавапларның жибәрелүен тикшереп торалар, мөрәҗәгатьләрнең эчтәлеген анализлайлар, гражданнарның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен бозу сәбәпләрен вакытында ачыклау һәм бетерү буенча чарагалар күрәләр.

13. Мөрәҗәгатьләрдәге мәгълүматны анализлау һәм гомумиләштерү

13.1. Гражданнарның мөрәҗәгатьләренә йогынты ясый торган сәбәпләрне ачыклау һәм бетерү максатларында жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар ел саен гомумиләштерүне гамәлгә ашырырга һәм гражданнар мөрәҗәгатьләренә анализ ясарга тиеш. Күрсәтелгән анализда гражданнарны шәхси кабул итүдә кабул ителгән гражданнар саны, гражданнарны шәхси кабул итү буенча вәкаләтле затлар турында, гражданнарны шәхсән кабул итү һәм күчмә кабул итү буенча вәкаләтле затлар турында, мөрәҗәгатьләрнең тематикасы турында, мөрәҗәгатьләрне карау нәтижәләре буенча кабул ителгән чарагалар хакында, шул исәптән кабул ителгән норматив хокукий һәм башка актлар турында (булган очракта) мәгълүматлар булырга тиеш.

13.2. Гражданнарның мөрәҗәгатьләрен анализлау, шулай ук билгесез затларның мәнфәгатьләренә кагылышлы аеруча актуаль мәсьәләләр буенча аңлатмалар жирле үзидарә органнары тарафыннан Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районнының рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә (әлеге Нигезләмәгә 2 нче кушымтада билгеләнгән формада) урнаштырыла.

14. Гражданнарның мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында законнарны бозган очен җаваплылык

14.1. 2006 елның 02 маенданы «Россия Федерациясе гражданнарның мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында»гы 59-ФЗ санлы Федераль законны (алга таба - Федераль закон) һәм 2003 елның 12 маенданы «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәҗәгатьләре турында»гы 16-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законын бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе законнарында каралган җаваплылыкка ия.

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы
Әбсәләм авыл жирлегендә
гражданнарның мөрәҗәгатьләрен карау
һәм гражданнарны шәхси кабул иту
тәртибе һәм вакытлары турында нигезләмәгә
1 күшымта

ГРАЖДАННАРНЫ ШӘХСИ КАБУЛ ИТУНЕҢ САНЛЫ ИСӘП КАРТОЧКАСЫ

Кабул иткән көн «____» _____ 20____ ел

Кабул иту вакыты _____ сәг. _____ мин.

Кабул иту урыны: _____

Кабул иткән кешенең, вазыйфаи затның Ф.И.А.: _____

Гражданин, оешма вәкиленең Ф.И.А.	
Гариза бирүченең яшәү адресы һәм телефоны	
Эш төре, эш урыны	
Сорауның көскача эчтәлеге	
Йөкләмә (кемгә)	
Башкару вакыты, озайту турында мәгълүмат	
Гаризаны карау нәтижәләре	

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы
Әбсәләм авыл жирлегендә
гражданнарың мөрәжәгатьләрен карау
һәм гражданнары шәхси кабул итү
тәртибе һәм вакытлары турында нигезләмәгә
2 күшымта

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ГРАЖДАННАРЫ МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРЕ БЕЛӘН ЭШЛӘҮ ТУРЫНДА
СТАТИСТИК МӘГЬЛҮМАТЛАР**

Мәгълүматларның атамалары	Цифрлы мәгълүматлар	
	ел	ел
Килгән барлык мөрәжәгатьләр (хат, шәхси кабул итү, электрон мөрәжәгатьләр)		
шул исәптән электрон мөрәжәгатьләр (интернет, электрон почта)		
шул исәптән шәхси кабул итүдә кабул ителгән:		
Контрольгә алынган		
Уңай хәл ителгән		
Урынга чыгып тикшерелгән		